

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

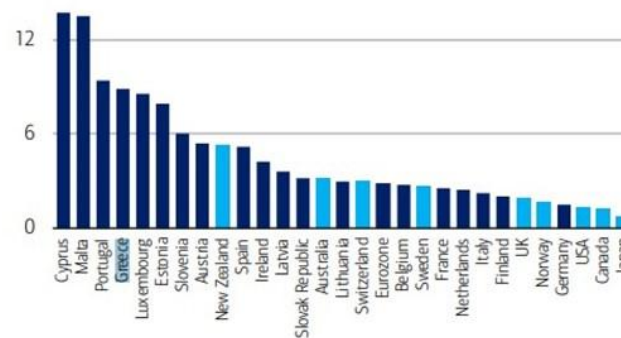
BofA: Το στοίχημα του τουρισμού είναι εφικτό να κερδηθεί, αλλά όχι δεδομένο

Το πόσο εφικτό είναι να μην χαθεί και φέτος η τουριστική σεζόν στην Ευρώπη, με τη βιομηχανία του τουρισμού να αποτελεί σημαντικό μέρος του ΑΕΠ των περισσότερων χωρών της περιοχής, ιδίως της Μεσογείου, όπως η Ελλάδα, εξετάζει η Bank of America σε νέα έκθεσή της με τίτλο "Θα μπορέσετε να πάτε στη Μύκονο αυτό το καλοκαίρι;". Όπως σημειώνει, το "κλειδί" βρίσκεται στους εμβολιασμούς αλλά και στο "διαβατήριο" εμβολιασμού.

Η επιτάχυνση των εμβολιασμών στηρίζει πλέον τις προοπτικές της Ευρώπης, η οποία είχε μείνει πολύ πίσω σε σχέση με τις ΗΠΑ, το Ισραήλ ή το Ηνωμένο Βασίλειο, μία εξέλιξη που είναι θετική για την πορεία του ευρώ ενώ οι εκτιμήσεις των αναλυτών για την περιοχή είναι bullish, όπως σημειώνει η Bank of America. Κατά την αμερικανική τράπεζα, για να διατηρηθούν τα κέρδη του ευρώ, οι εμβολιασμοί θα πρέπει να επιταχυνθούν περαιτέρω έτσι ώστε να "σωθεί" η καλοκαιρινή τουριστική σεζόν. Αυτή τη στιγμή ο ρυθμός των εμβολιασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι διπλάσιος από αυτόν του Μαρτίου, αλλά θα πρέπει να τριπλασιαστεί, και να φτάσει τους ρυθμούς των ΗΠΑ, έτσι ώστε να μπορέσει η περιοχή να φτάσει τους στόχους που έχουν θέσει οι αρχές σε ότι αφορά τον τουρισμό.

Πιο αναλυτικά, όπως σημειώνεται στην έκθεση, ένας από τους λόγους που η BofA ήταν αρνητική για την ισοτιμία ευρώ/δολαρίου στο πρώτο τρίμηνο του έτους ήταν η αργή έναρξη του εμβολιασμού στην ΕΕ. Ωστόσο, ο εμβολιασμός στην Ευρώπη επιταχύνεται επιτέλους και το ενιαίο νόμισμα ενισχύεται και πάλι. Η αμερικανική τράπεζα υποστηρίζει ότι για να διατηρηθούν τα κέρδη στο ευρώ, ο εμβολιασμός θα πρέπει να επιταχυνθεί αρκετά γρήγορα για να σώσει τουλάχιστον ένα μέρος της καλοκαιρινής τουριστικής σεζόν. Όπως δείχνει και το διάγραμμα που παραθέτει η BofA, οι περισσότερες ανεπτυγμένες οικονομίες με υψηλό μερίδιο τουρισμού είναι στην Ευρωζώνη.

Chart of the Day: International tourism receipts (% of GDP; before pandemic)
Eurozone more dependent on tourism than most of the rest of G10

Source: World Bank, World Development Indicators. Note: Eurozone in dark blue.

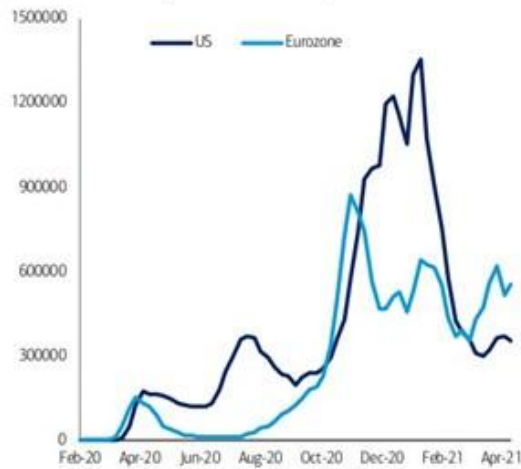
BofA GLOBAL RESEARCH

Οι εκτιμήσεις της δείχνουν ότι ενώ ο ρυθμός του ευρωπαϊκού εμβολιασμού έχει διπλασιαστεί μέχρι τώρα τον Απρίλιο, θα πρέπει να τριπλασιαστεί από το επίπεδο του Μαρτίου (ρυθμός ΗΠΑ), για να μπορέσει να ξανανοίξει η περιοχή για την τουριστική περίοδο τον Ιούλιο, η οποία είναι ο επίσημος στόχος. Αυτό είναι εφικτό, όπως τονίζει, αλλά όχι δεδομένο. Η πρόοδος των εμβολιασμών τις αμέσως επόμενες εβδομάδες, είναι συνεπώς, κρίσιμη.

Συνέχεια...

Exhibit 1: New weekly COVID infections

Eurozone infections higher than in the US this year

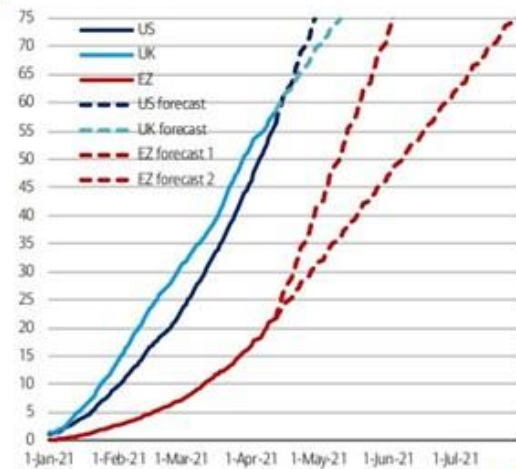

Source: Bloomberg and BofA Global Research

BoFA GLOBAL RESEARCH

Exhibit 2: Vaccination progress and forecast scenarios

EU vaccination needs to accelerate to save the summer tourism season

Source: Bloomberg and BofA Global Research

BoFA GLOBAL RESEARCH

Επιπλέον, τα διαβατήρια εμβολιασμού, στα οποία οι περισσότερες χώρες... αντιστέκονται μέχρι τώρα, θα είναι θετικά για την τουριστική βιομηχανία και επίσης για το ευρώ, κατά την άποψη της BofA. Η κατάργηση των υποχρεωτικών τεστ και της καραντίνας για τους τουρίστες που έχουν εμβολιαστεί θα διευκολύνουν τα ταξίδια αυτό το καλοκαίρι. Η Ελλάδα έχει ήδη μια τέτοια συμφωνία με το Ισραήλ και διαπραγματεύεται μια παρόμοια συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο. Οι ελληνικές αρχές πιέζουν επίσης για διαβατήριο εμβολιασμού σε επίπεδο ΕΕ, κάτι που στηρίζουν και άλλοι τουριστικοί προορισμοί στην Ευρωζώνη. Σε παγκόσμιο επίπεδο, αυτό αποτελεί μια αμφιλεγόμενη συζήτηση, αλλά η BofA εκτιμά ότι θα υπάρξει συμφωνία καθώς όλο και περισσότεροι άνθρωποι εμβολιάζονται, ενώ ειδικά εάν οι ετήσιοι εμβολιασμοί COVID καταστούν απαραίτητοι, κάποιο είδος πιστοποιητικών εμβολιασμού θα ήταν αναπόφευκτο να υπάρξει για να αποκατασταθεί η κανονικότητα και να είναι σε θέση έχουν μια συνεχή οικονομική ανάκαμψη.

Το ερώτημα είναι αν αυτό θα γίνει εγκαίρως για να βοηθηθεί η Ευρώπη με τη θερινή περίοδο φέτος, επισημαίνει η αμερικάνικη τράπεζα. Η απώλεια μιας δεύτερης τουριστικής περιόδου θα μπορούσε να έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις σε ορισμένες χώρες της ΕΕ. Οι Ευρωπαίοι οικονομολόγοι της BofA ανησυχούν για την αύξηση των πτωχεύσεων μετά την πανδημία και αυτό αποτελεί μεγαλύτερο κίνδυνο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που τείνουν να έχουν λιγότερη πρόσβαση σε χρηματοδότηση.

Η τουριστική βιομηχανία στην Ευρώπη, ιδίως στη Μεσόγειο, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό αυτές τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ο κλάδος αυτός θα μπορούσε να υποστεί μόνιμη ζημιά εάν η πανδημία διαρκέσει περισσότερο, όπως προειδοποιεί η BofA.

Πόσο κόστισε η πανδημία στις ελληνικές τράπεζες

Σε περισσότερα από 3,6 δισ. ευρώ κόστισε σε κεφάλαια και κερδοφορία στις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες η πανδημία το 2020. Σύμφωνα με την τριμηνιαία έκθεση του SSM (Supervisory Banking Statistics - 2020), η οποία για πρώτη φορά περιλαμβάνει μετρήσεις για τις επιπτώσεις της πανδημίας για όλες τις ευρωπαϊκές συστημικές τράπεζες, πανευρωπαϊκά παρατηρήθηκε μείωση της κερδοφορίας, αυξημένες προβλέψεις για κινδύνους, περιορισμός της καθαρής χρηματοδότησης και των κόκκινων δανείων με παράλληλη ενίσχυση της ρευστότητας και τον καταθέσεων.

Όπως γράφει ο Λεωνίδας Στεργίου στο capital.gr, οι διαπιστώσεις αυτές ισχύουν και για τις ελληνικές τράπεζες, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό από ό,τι στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές. Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι αυτό οφείλεται αφενός στον υψηλό όγκο των κόκκινων δανείων και στη χαμηλότερη ποιότητα των κεφαλαίων. Έτσι, παρά τη σημαντική βελτίωση της κερδοφορίας και τη μείωση των κόκκινων δανείων, το συνολικό αποτέλεσμα ήταν αρνητικό και η κεφαλαιακή επάρκεια υποχώρησε. Αυτό οφείλεται κυρίως στις υψηλές προβλέψεις για κάλυψη των κινδύνων και στις τιτλοποιήσεις κόκκινων δανείων.

Ειδικότερα, τα βασικότερα συμπεράσματα του SSM για τις ελληνικές τράπεζες είναι τα εξής:

1. Τα οργανικά έσοδα αυξήθηκαν σε 9,4 δισ. ευρώ το 2020 από 8 δισ. ευρώ το 2019. Την ίδια στιγμή, οι προβλέψεις για κινδύνους και άλλες ζημίες (πχ διαγραφές, κόστος από τιτλοποιήσεις, κλπ) αυξήθηκαν από 2,5 δισ. το 2019, στα 6,1 δισ. ευρώ το 2020. Ο παραπάνω συνδυασμός οδήγησε τα κέρδη του 2019 που ήταν στα 510 εκατ. ευρώ να μετατραπούν σε ζημίες 1,6 δισ. ευρώ το 2020.
2. Η αρνητική κερδοφορία επηρέασε αντίστοιχα τους δείκτες αποδοτικότητας, όπως απόδοση ιδίων κεφαλαίων και απόδοση ενεργητικού, σε -6,81% και 0,62%, αντίστοιχα, έναντι 0,98% και 0,11% το 2019.
3. Η αποτελεσματικότητα σε ό,τι αφορά το κόστος σε σχέση με τα έσοδα βελτιώθηκε. Ο δείκτης κόστος προς έσοδα μειώθηκε σε 42,07% από 48,86% το 2019. Από τους παραπάνω δείκτες (κερδοφορία, έσοδα, προβλέψεις, κόστος) υπολογίζεται ότι το αποτύπωμα από την πανδημία κόστισε πάνω από 3,6 δισ. ευρώ.
4. Παρ' όλα αυτά, οι δείκτες για τα κεφάλαια των τραπεζών επιδεινώθηκαν, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν παραμένουν αρκετά υψηλότερα από τα επιτρεπτά όρια. Είναι όμως σε χαμηλότερα επίπεδα από τα μέσα ευρωπαϊκά επίπεδα. Ο δείκτης συνολικών κεφαλαίων μειώθηκε στο 16,76% (από 17,41% το 2019 και έναντι 19,51% στην Ε.Ε.), ενώ ο δείκτης κεφαλαίων πρώτης διαβάθμισης (Tier 1) και των κεφαλαίων CET 1 μειώθηκαν (και οι δύο) στο 15,12% (από 16,36% το 2019 και έναντι 16,95% και 15,62%, αντίστοιχα, στην Ε.Ε.). Σύμφωνα με την ετήσια Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας περιορίστηκε λόγω του κόστους στα κεφάλαια από τις τιτλοποιήσεις κόκκινων δανείων, ανεβάζοντας έτσι το ποσοστό της αναβαλλόμενης φορολογίας (μη καταβλητέο κεφάλαιο) στα κεφάλαια των τραπεζών. Δηλαδή, παρατηρήθηκε μείωση των κεφαλαίων και επιδείνωση της ποιότητας.
5. Τα συνολικά εκτεθειμένα κεφάλαια σε κίνδυνο μειώθηκαν, κάτι στο οποίο λειτούργησε θετικά ο Ηρακλής, αλλά και η απουσία ζήτησης για χορηγήσεις. Έτσι, τα συνολικά εκτεθειμένα κεφάλαια σε κίνδυνο από 171,9 δισ. ευρώ το 2019 μειώθηκαν σε 165,38 δισ. το 2020.
6. Τα κόκκινα δάνεια μειώθηκαν σημαντικά, από τα 70,46 δισ. ευρώ το 2019 στα 53,6%, με τον δείκτη καθυστερήσεων να περιορίζεται σημαντικά από 35,15% σε 25,54% στα τέλη του 2020. Αυτό, σύμφωνα με την ΤτΕ ήταν αποτέλεσμα του προγράμματος Ηρακλή που βοήθησε στην αποαναγνώριση κόκκινων δανείων και σε διαγραφές περίπου 3 δισ., παρά σε ανακτήσεις.
7. Παρά τη σημαντική μείωση των κόκκινων δανείων, η Ελλάδα παραμένει πρωταθλήτρια με δείκτη καθυστερήσεων δεκαπλάσιο του ευρωπαϊκού. Οι τράπεζες στην Ε.Ε. μείωσαν τον δείκτη κόκκινων δανείων από 3,22% το 2019 σε 2,63% το 2020, ενώ η Ελλάδα παρέμεινε στο 25,54%.

Συνέχεια..

8. Οι προβλέψεις για τα κόκκινα δάνεια, μολονότι αυξήθηκαν σημαντικά (και αυτό μείωσε την κερδοφορία), ωστόσο παραμένουν συγκριτικά με την υπόλοιπη Ε.Ε. σε χαμηλότερα επίπεδα. Για παράδειγμα, ο δείκτης προβλέψεων έναντι κινδύνων στις τέσσερις ελληνικές συστημικές τράπεζες αυξήθηκαν στο 46,66%, όταν στην Ε.Ε. είναι μεν 43,27%, αλλά με κόκκινα δάνεια δέκα φορές μικρότερα. Αν μάλιστα, η Ελλάδα συγκριθεί με άλλες χώρες, όπως για παράδειγμα το Βέλγιο (με κόκκινα δάνεια 1,75%), την Κύπρο (με κόκκινα δάνεια 10,21%), την Αυστρία (2,10%) και Πορτογαλία (5,46%), θα βρούμε καλύψεις έναντι κινδύνων από μη εξυπηρετούμενα δάνεια από 45% μέχρι 55%.

9. Παρά τις χρηματοδοτήσεις, ρυθμίσεις, αναχρηματοδοτήσεις, κλπ, η καθαρή πιστωτική επέκταση ήταν αρνητική του 2020 κατά περίπου 4,2 δισ. ευρώ. Την ίδια στιγμή, οι καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 18 δισ. (στα 173 δισ. από 155 δισ.). Έτσι, ο λόγος δανείων προς καταθέσεων έπεσε στο 77,9% από 89,5% το 2019. Πτώση στα δάνεια και άνοδο στις καταθέσεις παρατηρούμε σε όλη την Ε.Ε., αλλά σε σχέση με το μέγεθος της ελληνικής αγοράς, οι μεταβολές στην υπόλοιπη Ευρώπη ήταν μικρότερες. Αυτό πρακτικά οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οι καταθέσεις χρηματοδοτούν περίπου τα μισά δάνεια στην Ελλάδα όταν ο αντίστοιχος δείκτης στην Ε.Ε. είναι 24,18%.

10. Σημαντική ήταν η αύξηση της ρευστότητας και των εσωτερικών κεφαλαίων των ελληνικών κατά περίπου 15 δισ. ευρώ, στα 45,16 δισ. ευρώ. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στα μέτρα στήριξης της νομισματικής πολιτικής από την ΕΚΤ.

11. Οι αναστολές δανείων και άλλα μέτρα στήριξης που σχετίζονται με τον Covid έληξαν το 2020 για συνολικές χρηματοδοτήσεις 23,45 δισ. Παρ' όλα αυτά, στο τέλος του έτους, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια ήταν 53,6 δισ., εκ των οποίων τα 42,02 δισ. περιλαμβάνονται στα κεφάλαια Stage 2, δηλαδή του σχετικά υψηλού κινδύνου. Στο νέο έτος εισήλθαν από τα μορατόρια δάνεια 8,74 δισ. ευρώ και δεν έχουν λήξει ακόμα 4,11 δισ. Ο δείκτης κάλυψης των κινδύνων από τα δάνεια σε μορατόρια στην Ελλάδα είναι 25,55%, δηλαδή μικρότερος από το μέσο όρο στην Ε.Ε. (31,54%).

12. Στην έκθεση δεν δημοσιεύονται αναλυτικά τα στοιχεία για δάνεια με κρατική επιδότηση, αλλά από τους δείκτες των προβλέψεων παρατηρούμε ότι αφορά μικρά ποσά σε σχέση με το σύνολο των δανείων ή των μορατορίων ή των καθυστερήσεων.

**Στόχος πάντα η διάσπαση των αντιστάσεων στις 900 – 910 μονάδες,
χωρίς να αποκλείεται μια φάση συσσώρευσης σε αυτά τα επίπεδα...**

